

Iktatószám	Budapestre vonatkozó ujságci	Osztályozás	72
	Szerző <i>Barta A.</i>	Hely	
	Cím <i>A fővárosi építkezések művészietlensége.</i>	Idő	1915
Forrás: <i>Magyarország</i>		Személy	
<i>Bp.</i>	<i>1915 VIII/18</i>		
(Hely)	(Idő)	(Köt. v)	

A fővárosi építkezések művészietlensége

Írta: Barta Artur
a magyar kr. Technológia előadója

A *Magyarország* vasárnapi számában Szatmári Mór Építkezési izléstelenségek című cikkében foglalkozik a fővárosban észlelhető építkezési rendszertelenségekkel; egyúttal felhívta a hivatott egyéneket, hogy bírálják meg a mai állapotot és szakértő tanácsaikkal tegyék lehetővé a bajok sikeres orvoslását.

A magam részéről készségesen teszek ennek a felhívásnak eleget, annál is inkább, mert ezzel a kérdéssel már ez év április 18-án az iparművészeti társulat közgyűlésén is foglalkoztam. Nevezett közgyűlés felszólalásomban felkértem az iparművészeti társulat vezetőségét, hogy teljes erejével hasson oda, hogy az ujonnan megalakított fővárosi iparművészeti bizottságba lehetőleg csak iparművészeket és intellektuális műiparosokat válasszanak, s hogy ez a bizottság ne csak a közmunkák terveinek és anyagi kérdéseinek előzetes bírálatával foglalkozzék, hanem hathatósan ellenőrizze a Budapesten építendő új épületek művészi voltát és elhelyezését. Felszólalásomban utaltam arra, hogy gyakran megtörtént nálunk, hogy egy tökéletes építészeti alkotás mellé egy másik, ugyancsak művésziesen megoldott építkezés került, amely azonban felfogásban, jellegben,

Közp. nyom. 1915. 81. sz.

anyagban, homlokegyenesen elüt szomszédjától, rontja egymás művészi érvényesülését és zavarja a tér vagy utca, illetőleg a város azon területének összhangját. De az is bántó, hogy ezek az épületek különböző kor és nemzet stílusában épülnek, s a szemlélőt semmi sem emlékezteti arra, hogy Budapesten, Magyarország fővárosában van.

Az ilyen építkezésbeli rendszertelenséggel legjobb művészeink sem használhatnak Budapest főváros szépségének, még kevésbé nemzeti kulturánknak.

Felszólalásom idején fogalmam sem volt arról, hogy a főváros ilyen irányban befolyást eddig nem gyakorolhatott, mikor pedig *Bihari Mór* bizottsági tag felszólalásáról, valamint *Bárczy* polgármester sokat ígérő válaszárol tudomást szereztem, megörültem, mert úgy láttam, hogy felszólalásom megértésre és méltánylásra talált.

Ezek előrebocsátása után, most már konkrétan megállapítom, hogy mit kell tenni, hogy Budapest építkezésébe művészi rendszerességet vigyünk be.

Budapest építkezésének művészi rendszerességéhez szükséges, hogy a főváros vezetősége minden egyes építkezésnél befolyást gyakorolhasson, a művészi erők békóba verése nélkül. Szükséges tehát egy új építkezési szabályzat alkotása, amely a már meglévő technikai, mérnöki szabályzatnak kiegészítője legyen olyan irányban, hogy kizárólag a művészi kérdések-

kel foglalkozzon.

Szükséges továbbá természetesen egy olyan intézmény, amelyik ezt az új építkezési szabályzatot minden külső befolyástól mentesen érvényre juttassa. Ilyen intézmény lehet a már meglévő fővárosi iparművészeti bizottság, de lehet egy új speciális fővárosi építészeti bizottságot szervezni erre a célra. Természetesen a bizottság tagjai ne csak városatyák legyenek, bár ha az illető elsősorú, hozzáértő, intellektuális erő, városatyasága ne legyen gát. Lehetőleg építészekből és műiparosokból álljon ez a bizottság; olyanokból, akik elsősorú képességük, képzettségük, függetlenségük és erkölcsösségük révén biztosítékot nyújtanak végzendő munkájuk tárgyilagosságára. Arra, hogy az említett szabályzatot milyen körültekintéssel készítsék el, hogy az elkészítésnél milyen érdekeltségek véleményét és irányítását szíveleljék meg, s végül hogy a bizottság munkakörét mi-
ben szabják meg, most nem térek ki; elég, ha nagyvonásokban vázoltam a sürgősen szükséges teendőket.

Bárczy polgármester ezideig is nem egy tanujelét adta művészi érzékének és a művészetek kellő értékelő képességének. Hiszem, hogy biztosítani fogja a főváros részére az öt megillető beleszólási jogot a fővárosi összes építkezéseknél, és meg fogja találni azokat a hozzáférhetetlen, elsősorú képességű és képzettségű, tárgyilagosa, intellektuális erőket, akik a megalkotandó szabályzat szellemében előbbre viszik Budapest főváros művészi és nemzeti kiépítését.